

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૧૦૦૬૭/૨૦૧૧

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય સિશ્રી ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી

સહી/—

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.
	✓	

=====

સેન્ટ એનીઝ ઉચ્ચ શાળા અને અન્ય

વિરુદ્ધ

દિનેશભાઈ પુરષોત્તમભાઈ પટેલિયા

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧,૨ માટે વેનુ એચ નાણાવતી (૭૪૫૮)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી શશીકાંત પરમાર (૬૩૪૬)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૨ માટે શ્રી પાર્થ પટેલ

કોરમ:માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ ગીતા ગોપી

તારીખ:૦૫/૦૫/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદારો સેન્ટ એનીઝ હાઈ સ્કૂલ અને સેન્ટ એનીઝ હાઈ સ્કૂલ ટ્રસ્ટ, નડિયાદ, જિલ્લા ખેડા છે, જે સંદર્ભ (એલસીએન) અરજી નંબર ૪૬/૨૦૧૦ માં શ્રમ અદાલત, નડિયાદના તારીખના ૧૮/૦૪/૨૦૧૧ આદેશને પડકાર આપે છે, જેમાં વર્તમાન અરજદારોની અરજી પ્રારંભિક મુદ્દા નક્કી કરવા માટે પ્રદર્શન પ અને ૬ હેઠળ નકારી કાઢવામાં આવી હતી.

૨. અરજદારો વતી વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વેણુ એચ. નાણાવતી અને સામાવાળા વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમારને સાંભળ્યા હતા.

૩. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વેણુ એચ. નાણાવતીએ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારો ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૭૨ (ત્યારબાદ ટૂંકમાં 'શિક્ષણ અધિનિયમ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) દ્વારા સંચાલિત શૈક્ષણિક સંસ્થા છે અને બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ હેઠળ નોંધાયેલી છે. ગુજરાત સરકારનો નંબર જી. એચ./એસ. એચ./૨/એસ. ઇ. બી./૧૧૯૦-ઇ. એમ.-૩૮૭-૩૮૮-સી. એચ. એચ. ના જાહેરનામા અનુસાર અરજદાર શાળા ગ્રુપ-૨ હેઠળ આવે છે અને ઉપરોક્ત જાહેરનામામાં સીરીયલ નંબર ૨૮૯ પર સ્થિત છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જાહેરનામું નિર્વિવાદપણે સ્પષ્ટ કરે છે કે નોંધાયેલી અરજદાર શાળાને માધ્યમિક શિક્ષણ આપવાની મંજૂરી છે.

૪. કેસની હકીકતોના સંદર્ભમાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી-કર્મચારી અહીં અરજદારો સાથે જુનિયર કારકુન તરીકે કામ કરી રહ્યો હતો. વર્ષ ૨૦૦૩માં વાર્ષિક કાર્યક્રમમાં તેણે એક સહાયક શિક્ષક સાથે અયોગ્ય વર્તન કર્યું હતું, દુર્વ્યવહાર કર્યો હતો, ઝપાઝપી કરી હતી અને ધમકી આપી હતી. પ્રતિવાદીએ ઘોર બેદરકારી દાખવી હતી અને વિદ્યાર્થીઓના શાળા છોડવાના પ્રમાણપત્રોમાં ગંભીર ભૂલ કરી હતી. સામાવાળા પોતાને સુધારવામાં નિષ્ફળ ગયો અને વિદ્યાર્થીઓની ખોટી સહીઓ કરીને વિદ્યાર્થીઓની

શિષ્યવૃત્તિનો ₹૨,૪૦૦/- નો દુરુપયોગ પણ કર્યો.સામાવાળા ૧૦ દિવસના સમયગાળા માટે કમાણી કરેલ રજા પર ગયો અને જ્યારે તે પાછો આવ્યો, ત્યારે તેણે કોઈ પણ સત્તા વિના તેને સુધારી, અને થોડા દિવસોને કેઝ્યુઅલ લીવમાં રૂપાંતરિત કર્યા અને ત્યારબાદ, ઇશદાપૂર્વક ફાઇલમાંથી તેનો રજા અહેવાલ ખોવાઈ ગયો.પ્રતિવાદીને દરેક પ્રસંગે એક મેમો આપવામાં આવ્યો હતો જેથી તેને પોતાને સુધારવાની વધુ તક મળે, તેથી મેનેજમેન્ટે છેલ્લી ઘટના સુધી કોઈ ગંભીર કાર્યવાહી કરી ન હતી.છેલ્લા ગંભીર ગેરવર્તણૂક માટેનો મેમો પણ સામાવાળા દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યો ન હતો અને ત્યારબાદ, મેમો પોસ્ટ દ્વારા પ્રતિવાદીના રહેણાંક સરનામાં પર મોકલવામાં આવ્યો હતો.તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે સામાવાળા આજ્ઞાભંગ, ઘોર બેદરકારી, ગેરવર્તણૂક, ગેરરીતિ અને નૈતિક અધઃપતનના આરોપો માટે દોષિત છે.

૫. અરજદારે વિભાગીય તપાસ શરૂ કરી હતી અને નોટિસની સેવા હોવા છતાં તે ગેરહાજર રહ્યા હતા.તેમ છતાં તેમને તક આપવામાં આવી હતી, તેઓ વિભાગીય તપાસમાં હાજર થવામાં નિષ્ફળ ગયા હતા અને તેથી, સરકાર પાસેથી યોગ્ય પરવાનગી લીધા પછી તેમને ૦૧/૦૮/૨૦૦૭ થી અસરથી બરતરફ કરવામાં આવ્યા હતા.

૬. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વેણુ એચ. નાણાવતીએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ૩ વર્ષના લાંબા સમયગાળા પછી, પ્રતિવાદીએ સહાયક શ્રમ કમિશનર, નડિયાદ સમક્ષ ૨૬/૦૭/૨૦૧૦ પર વિવાદ ઉઠાવ્યો હતો.કુલ વિલંબ સમજાવવામાં આવ્યો નથી.પ્રતિવાદીએ ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ (ત્યારબાદ ટૂંકમાં 'આઈ. ડી. અધિનિયમ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) હેઠળ તંત્રનો ઉપયોગ કરીને સંપર્ક કર્યો હતો, જે અધિકારક્ષેત્ર વિનાનો છે.સમાધાન થઈ શક્યું ન હતું અને આ બાબતને શ્રમ અદાલતમાં મોકલવામાં આવી હતી જે સંદર્ભ (એલસીએન) અરજી નંબર ૪૬/૨૦૧૦ માં પરાકાષ્ટાએ પહોંચી હતી.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજી પ્રદર્શન ૫ અને ૬ દ્વારા, સંદર્ભને ધ્યાનમાં લેવા માટે અધિકારક્ષેત્રનો પ્રારંભિક મુદ્દો ઉઠાવવા માટે શ્રમ અદાલતનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વેણુ એચ. નાણાવતીએ શ્રમ અદાલતના નિરીક્ષણોનો ઉલ્લેખ કર્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે શ્રમ અદાલત અરજીને નકારી કાઢવામાં ભૂલમાં પડી હતી, જોકે સરકારની સૂચના વિવાદમાં ન હતી અને શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૩૮ની જોગવાઈઓની પ્રશંસા કરવામાં આવી હતી.વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે પ્રાથમિક મુદ્દાની અરજીને મુખ્યત્વે આ આધાર પર નકારી કાઢી હતી કે આ બાબત શ્રમ કમિશનર દ્વારા મોકલવામાં આવી હતી અને તેથી, આ બાબત હાથ ધરવા માટે અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો.

૭. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વેણુ એચ. નાણાવતીએ શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૩૮ની જોગવાઈનો ઉલ્લેખ કરીને જણાવ્યું હતું કે સામાવાળા જુનિયર કલર્ક તરીકે કામ કરી રહ્યો હતો અને તેથી, બિન-શિક્ષણ કર્મચારીઓના સભ્ય હોવાને કારણે, વિવાદનો નિર્ણય ફક્ત ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવશે અને શ્રમ અદાલત પાસે સંદર્ભને ધ્યાનમાં લેવાનો અધિકારક્ષેત્ર ન હોઈ શકે. સુશ્રી નાણાવતીએ સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી અને અન્ય એક વિરુદ્ધ સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી કર્મચારી પરિવાર ના કેસમાં આવેલા ચુકાદાનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો હતો, જેમાં (૨૦૦૪) ૧ જી. એલ. આર. ૧૬૦માં અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં દલીલ કરવામાં આવી હતી કે આ ચુકાદાને ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું, જેને સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી કર્મચારી પરિવાર વિરુદ્ધ સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી તરીકે (૨૦૦૪) ૧ જી. એલ. એચ. ૭૪૧માં અહેવાલ આપવામાં આવ્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી નાણાવતીએ ઉપરોક્ત ચુકાદાઓનો ઉલ્લેખ કરતી વખતે જણાવ્યું હતું કે કડક અર્થમાં, શ્રમ અદાલતને વિવાદનો નિર્ણય લેવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નહીં હોય.

૮. તેનાથી વિપરીત, સામાવાળા વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમારે રજૂઆત કરી હતી કે શાળા અને કર્મચારી વચ્ચેના વિવાદને શિક્ષણ અધિનિયમની જોગવાઈઓ દ્વારા મારગદર્શન આપવામાં આવશે, જે વૈધાનિક ટ્રિબ્યુનલની જોગવાઈ કરે છે, પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવતા આવા વિવાદો માત્ર

એવી વ્યક્તિની "સેવાની શરતો" સાથે સંબંધિત હોવા જોઈએ કે જેને શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૩૮ હેઠળ સંદર્ભિત કરવામાં આવે છે, જ્યારે કર્મચારીને વિવાદ તરીકે બરતરફ કરવાનો પ્રયાસ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરી શકાતો નથી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદારોની એવી કોઈ દલીલ નથી કે તેઓ આઈ. ડી. અધિનિયમની કલમ ૨ (જે) મુજબની વ્યાખ્યા હેઠળ આવતા નથી અને પ્રારંભિક મુદ્દા તરીકે, શ્રમ કમિશનર દ્વારા સંદર્ભ આપ્યા પછી આવી દલીલ કરી શકાતી નથી.

૯. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમારે એ. આઈ. આર. ૧૯૭૮ એસ. સી. સી. ૫૪૮ માં નોંધાયેલા બેંગલોર પાણી પુરવઠા અને ગટર વ્યવસ્થા બોર્ડ વિરુદ્ધ એ. રાજપ્પા અને અન્યોના ચુકાદાનો ઉલ્લેખ કર્યો છે, જેમાં દલીલ કરવામાં આવી છે કે શિક્ષણ માત્ર એક ઉદ્યોગ નથી, પરંતુ ઉદ્યોગોની માતા છે. તેમણે આઈ. ડી. અધિનિયમની કલમ ૨ (જે) માં 'ઉદ્યોગ' ની વ્યાખ્યા અંગે ઉપરોક્ત કેસમાં ૭ માનનીય ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે કરેલા નિરીક્ષણોનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે, જે નીચે મુજબ છે:—

“૧૧૬. અમે આ દરખાસ્તોને અત્યંત આદર સાથે અસંમત છીએ અને નાગપુર કોર્પોરેશન (એ. આઈ. આર. ૧૯૬૦ એસ. સી. ૬૭૫) એ એવું માન્યું હતું કે શિક્ષણ એ ઉદ્યોગ છે, અને આઈઝેકના ન્યાયાધીશે

ઓસ્ટ્રેલિયાના કેસમાં (૧૯૨૯) ૪૧ સી. એલ. આર. ૫૬૯ (એ. એસ.)
(ઉપરોક્ત) માં કહ્યું હતું કે શિક્ષણ એ મુખ્યત્વે સેવા છે.”

૧૦. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમારે એ. સુંદરમ્બલ વિરુદ્ધ ગોવા સરકાર, દમણ અને દીવના એ. આઈ. આર. ૧૯૮૮ એસ. સી. સી. ૧૭૦૦માં નોંધાયેલા ચુકાદાનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે, જેમાં શિક્ષણ સ્ટાફ અને બિન-શિક્ષણ સ્ટાફ વચ્ચેના કાર્યમાં તફાવત દર્શાવવામાં આવ્યો છે અને દલીલ કરવામાં આવી છે કે 'કામદાર' ની વ્યાખ્યાને ધ્યાનમાં રાખીને શાળા એક 'ઉદ્યોગ' છે.આમ, વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમારે આગળ રજૂઆત કરી છે કે શ્રમ અદાલત સમક્ષ, અરજદારોએ જુનિયર કલર્ક તરીકે કામ કરતા પ્રતિવાદીનો વિવાદ ઉઠાવ્યો છે, જે વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે 'કામદાર' ની વ્યાખ્યા હેઠળ આવશે કારણ કે પ્રતિવાદીએ ફક્ત કારકુની ફરજો બજાવી હતી અને આમ અરજદાર-શાળા અને પ્રતિવાદી-કામદાર વચ્ચેનો સંબંધ 'ઉદ્યોગ' અને 'કામદાર' ની વ્યાખ્યા હેઠળ આવશે.

૧૧. એવી પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી કર્મચારી પરિવાર (ઉપરોક્ત) માં અરજદારો માટે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી વેણુ એચ. નાણાવતી દ્વારા ઉદ્દેખિત નિર્ણય વર્તમાન કેસની હકીકતોને લાગુ પડશે નહીં કારણ કે ગુજરાત યુનિવર્સિટી ટ્રિબ્યુનલ, ૧૯૮૩ની કલમ ૭ (૩) ખૂબ જ વિશિષ્ટ રીતે

અધિકારક્ષેત્રને બાકાત રાખે છે, જ્યારે શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૩૮ હેઠળની જોગવાઈઓ શ્રમ અદાલતના અધિકારક્ષેત્રને બાકાત રાખવાની સ્પષ્ટતા કરતી નથી.સેવામાં દબાવવામાં આવતા, કલમ ૪૦ ની જોગવાઈઓ વર્ષ ૨૦૧૩ ની જેમ જ હતી, તે વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી છે કે નાગરિક અદાલતના અધિકારક્ષેત્રને જોગવાઈને અવરોધિત કરીને બાકાત રાખવામાં આવ્યું છે, પરંતુ શિક્ષણ અધિનિયમ શ્રમ અદાલતના અધિકારક્ષેત્રને દૂર કરતું નથી.

૧૨. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમારે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વિવાદનો ચુકાદો આપવા માટે, ઉપરોક્ત કાયદા સાથે સામાજિક અભિગમ સાથે વિચારણા કરવાની જરૂર પડશે જે વિવાદ હેઠળ લાભાર્થી તરીકે કામદારને પરિપૂર્ણ કરશે.આમ, આઈ. ડી. અધિનિયમની કલમ ૧૦ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૨ (જે) અને (ઓ) ની જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કરતા, વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમારે રજૂઆત કરી છે કે સંદર્ભ શ્રમ અદાલતને આપવામાં આવ્યો હોવાથી, તે ખૂબ જ વિવાદનો નિર્ણય કરી શકે છે, અને શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૩૮ શ્રમ અદાલતના અધિકારક્ષેત્રને છીનવી શકશે નહીં કારણ કે આ બાબત કારકુનની સેવાની સમાપ્તિ વિશે છે.વધુમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે વિધાનસભા આ વિષય પર મૌન હોય છે, ત્યારે કોર્ટે શ્રમ અદાલત સમક્ષ

અરજીની જાળવણી માટે અન્ય કોઈ અર્થનો સમાવેશ કરવો જોઈએ નહીં, કારણ કે ધારણા હંમેશા અધિકારક્ષેત્રની તરફેણમાં હોય છે.

૧૩. સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા.એ સાચું છે કે, સ્થિતિ એ છે કે સામાવાળા અરજદારો-શાળામાં જુનિયર કલર્ક તરીકે સેવા આપી રહ્યો હતો.સરકાર પાસેથી યોગ્ય પરવાનગી લીધા પછી પ્રતિવાદીને ૦૧/૦૮/૨૦૦૭ થી અસરથી બરતરફ કરવામાં આવ્યો હતો અને ત્રણ વર્ષ પછી તેણે ૨૬/૦૭/૨૦૧૦ પર સહાયક શ્રમ કમિશનર, નડિયાદ સમક્ષ વિવાદ ઉઠાવ્યો હતો.સમાધાન થઈ શક્યું ન હતું અને તેથી, આ બાબતને શ્રમ અદાલતમાં મોકલવામાં આવી હતી જે સંદર્ભ (એલસીએન) અરજી નંબર ૪૬/૨૦૧૦ માં પરિણમી હતી.અરજદારોએ પ્રદર્શન ૫ અને ૬ દ્વારા શ્રમ અદાલતમાં પ્રાથમિક મુદ્દો ઉઠાવવા માટે દલીલ કરી હતી કે શ્રમ અદાલતને વિવાદને ધ્યાનમાં લેવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નહીં હોય કારણ કે તે આઈ. ડી. એક્ટ હેઠળ નહીં આવે કારણ કે અરજદારો અને સામાવાળા વચ્ચેનો સંબંધ ઉદ્યોગ અને કામદારની પ્રકૃતિમાં નહીં હોય.

૧૪. એડિશનલ લેબર કમિશનર, નડિયાદ દ્વારા કરવામાં આવેલા સંદર્ભને ધ્યાનમાં રાખીને અને સામાવાળા સામે શિસ્તની કાર્યવાહીને ધ્યાનમાં રાખીને જે નોકરીની સમાપ્તિ તરફ દોરી ગઈ હતી, અને સામાવાળા જુનિયર કલર્ક તરીકે કામ

કરી રહ્યો હોવાથી, તે સંજોગોમાં, તેને આઈ. ડી. એક્ટની કલમ ૨ (૫) હેઠળ આવતા હોવાનું માનીને, અધિકારક્ષેત્રનું નિરીક્ષણ કરીને અરજીને ધ્યાનમાં લેવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.

૧૫. શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૩૮ નીચે મુજબ વાંચે છે:—

“૩૮. ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નિર્ણય લેવાનો વિવાદ—(૧) નોંધાયેલ ખાનગી માધ્યમિક શાળાના વ્યવસ્થાપક અને મુખ્ય શિક્ષક, શિક્ષક અથવા બિન-શિક્ષક સ્ટાફના સભ્ય તરીકે આવી શાળામાં સેવામાં રહેલી કોઈપણ વ્યક્તિ વચ્ચે કોઈ વિવાદ અથવા મતભેદ હોય, જે આવી વ્યક્તિની સેવાની શરતો સાથે સંબંધિત હોય, તો મેનેજર અથવા, કેસ હોય તે રીતે, તે વ્યક્તિ વિવાદના નિર્ણય માટે ટ્રિબ્યુનલને અરજી કરી શકે છે.

(૨) નિયત તારીખથી રાજ્ય સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારના કોઈપણ અધિકારીને પેટા-વિભાગમાં ઉદ્દેશિત પ્રકૃતિના કોઈપણ વિવાદનો નિર્ણય લેવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર રહેશે નહીં. (૧) અને નિયત તારીખની તરત પહેલાં રાજ્ય સરકાર અથવા રાજ્ય સરકારના કોઈ અધિકારી સમક્ષ પડતર એવો કોઈ પણ વિવાદ, નિયત દિવસ પછી, બને તેટલી વહેલી તકે, તેના નિર્ણય માટે ટ્રિબ્યુનલને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે.”

૧૬. શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૩૮ એ નોંધાયેલ ખાનગી માધ્યમિક શાળાના વ્યવસ્થાપક અને આવી શાળામાં સેવામાં રહેલી કોઈપણ વ્યક્તિ વચ્ચેના વિવાદ અથવા તફાવતનો ઉદ્દેશ કરે છે, પછી ભલે તે શિક્ષક હોય કે બિન-શિક્ષણ કર્મચારી હોય. વિવાદ અથવા મતભેદો આવા વ્યક્તિની 'સેવાની શરતો' ના સંબંધમાં હશે. શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૩૮ હેઠળ ટ્રિબ્યુનલની પ્રાથમિક જરૂરિયાત નોંધાયેલ ખાનગી શાળાના સંબંધમાં વિવાદ અથવા મતભેદનું સમાધાન કરવાની છે. શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૨ (૦) ખાનગી માધ્યમિક શાળાને માન્યતા આપે છે, જેનો અર્થ થાય છે માધ્યમિક શાળા કે જે કેન્દ્ર અથવા રાજ્ય સરકારની માલિકીની, સંચાલિત અથવા પ્રાયોજિત નથી. જી. એચ./એસ. એચ./૨/એસ. ઇ. બી./૧૧૯૦-ઇ. એમ.-૩૮૭-૩૮૮-સી. એચ. એચ. એ પોસ્ટ બેઝિક માધ્યમિક શાળાઓ સિવાયની નોંધાયેલ માધ્યમિક શાળાઓના વડા હેઠળ ગ્રુપ II માં સીરીયલ નંબર ૨૮૯ હેઠળ વર્તમાન અરજદાર-શાળાનો ઉદ્દેશ કરે છે.

૧૭. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમારની દલીલનું મુખ્ય કારણ એ હતું કે શ્રમ અદાલત તેમજ આ અદાલત પાસે અરજી પ્રદર્શન ૫ અને ૬ ને ધ્યાનમાં લેવાનો કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નહીં હોય કારણ કે આ વિવાદ સહાયક શ્રમ કમિશનર દ્વારા મોકલવામાં આવ્યો છે. આમ રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સહાયક શ્રમ કમિશનર

દ્વારા કરવામાં આવેલા સંદર્ભ હેઠળ વિવાદને ધ્યાનમાં લેવાનો અધિકારક્ષેત્ર શ્રમ અદાલત પાસે જ હશે.એ નોંધવું જરૂરી છે કે સંદર્ભ આપવા માટેની વાસ્તવિક કસોટી એ છે કે સંદર્ભ સમયે વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે કે નહીં, અને જ્યારે રાજ્ય સરકારને સંતોષ થાય છે કે ઔદ્યોગિક વિવાદ હજુ પણ અસ્તિત્વમાં છે, ત્યારે શ્રમ અદાલત સંદર્ભની પાછળ ન જઈ શકે, જ્યારે તે અવલોકન કરવું પણ એટલું જ જરૂરી છે કે સંબંધિત વિવાદના ગુણદોષમાં જવા માટે સરકાર માટે તે ખુલ્લું નથી.જો કે, આઈ. ડી. અધિનિયમની કલમ (૧૦) હેઠળ સંદર્ભ આપવાનું સંતોષ વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ હશે.સંબંધિત વ્યક્તિ 'કામદાર' ની વ્યાખ્યા હેઠળ આવશે કે કેમ અને ઉઠાવવામાં આવેલી ફરિયાદ 'ઉદ્યોગ' વિરુદ્ધ છે કે કેમ તે જાણ્યા પછી સંદર્ભની શક્તિનો ઉપયોગ કરવો પડશે.એવું લાગે છે કે સંદર્ભ પહેલાં, આ મુદ્દાને ઉકેલવામાં આવ્યો નથી.આ બાબત સમાધાન માટે હતી અને જ્યારે સમાધાન થઈ શક્યું ન હતું, ત્યારે વિવાદને શ્રમ અદાલતમાં મોકલવામાં આવ્યો હતો, જે સંદર્ભ (એલસીએન) અરજી નંબર ૪૬/૨૦૧૦માં પરિણમી હતી.વિષયના સંદર્ભને પડકારવામાં આવી શકે છે જો પૂર્વ-દૃષ્ટિએ તે દર્શાવી શકાય કે તે વિકૃત હતું.શ્રમ અદાલતને બિન-અધિકારક્ષેત્રનો પ્રારંભિક મુદ્દો ઉઠાવવાની વિનંતી કરવી એ પ્રાથમિક તબક્કે આ મુદ્દાનો નિર્ણય લેવાનો માર્ગ હશે.

૧૮. જાણીતા વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમારે પણ રજૂઆત કરી છે કે જ્યારે રાજ્યના કાયદા અને કેન્દ્રીય કાયદા વચ્ચે વિસંગતતા હશે, ત્યારે કેન્દ્રીય કાયદો પ્રબળ બનશે.

૯. ઉપરોક્ત બંને દલીલોને સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી કર્મચારી પરિવાર (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનો દ્વારા ખૂબ જ સારી રીતે ઉકેલી શકાય છે અને સંબંધિત ફરો નંબર ૧૪ છે જે નીચે પ્રમાણે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યો છે:—

“૧૪. ઔદ્યોગિક વિવાદ કાયદો એ કેન્દ્રીય કાયદો છે અને ગુજરાત યુનિવર્સિટી સર્વિસીસ ટ્રિબ્યુનલ કાયદો એ રાજ્યનો કાયદો છે અને તેથી, કોઈપણ પ્રતિકૂળતાના કિસ્સામાં કેન્દ્રીય કાયદો રાજ્ય અધિનિયમ પર પ્રભુત્વ ધરાવશે તેવી શ્રી દેસાઈની રજૂઆતથી પણ અમે વધુ પ્રભાવિત નથી.તે સરળ કારણ છે કે રાજ્ય અધિનિયમને ૦૬/૦૧/૧૯૮૮ પર રાષ્ટ્રપતિની મંજૂરી મળી છે અને ભારતના બંધારણની કલમ ૨૫૪ (૨) માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓના આધારે, રાજ્ય અધિનિયમમાં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓ સંસદ દ્વારા અગાઉના કાયદામાં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓ પર પ્રબળ રહેશે.ગુજરાત કૃષિ વિશ્વવિદ્યાલયના કિસ્સામાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર શ્રી દેસાઈ દ્વારા મૂકવામાં આવેલી નિર્ભરતા પણ

અપીલકર્તાને વધુ ઉપયોગી નથી કારણ કે કાયદાની કલમ ૨ (એફ) યુનિવર્સિટીને વ્યાખ્યાયિત કરે છે, જેનો અર્થ છે સંબંધિત યુનિવર્સિટી અધિનિયમ હેઠળ રચાયેલી યુનિવર્સિટી અને તેમાં યુનિવર્સિટી સિવાય રાજ્યમાં ઉચ્ચ શિક્ષણની કોઈપણ સંસ્થાનો સમાવેશ થાય છે, જેને યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન, ૧૯૫૬ની કલમ ૩ હેઠળ ઉપરોક્ત અધિનિયમના હેતુઓ માટે ડીમ્ડ યુનિવર્સિટી જાહેર કરવામાં આવી છે. . ગુજરાત કૃષિ યુનિવર્સિટી આ વ્યાખ્યાના દાયરામાં આવતી નથી અને તેથી, જ્યાં સુધી વર્તમાન અપીલકર્તા અને સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીને લગતા મુદ્દાનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી તે કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનોને અમલમાં મૂકવામાં આવશે નહીં. જય ભગવાન વિરુદ્ધ મેનેજમેન્ટ ઓફ અંબાલા સેન્ટ્રલ કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ (એસયુપીઆરએ) ના કેસમાં શ્રી દેસાઈ દ્વારા મૂકવામાં આવેલી નિર્ભરતા પણ અપીલકર્તાને વધુ મદદરૂપ થશે નહીં કારણ કે મૂળભૂત મુદ્દો જે વિદ્વાન સિંગલ જજ સમક્ષ ઊભો થયો હતો અને અમારી સમક્ષ એ છે કે સંદર્ભ યોગ્ય રીતે કરવામાં આવ્યો છે કે નહીં. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં એવું પણ નિરીક્ષણ કર્યું છે કે એકવાર ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલને યોગ્ય રીતે સંદર્ભ આપવામાં આવે, તો વિવાદનું ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા યોગ્ય રીતે સમાધાન કરવું પડશે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જો સંદર્ભ યોગ્ય રીતે કરવામાં આવ્યો નથી અથવા

જો ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ પાસે કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી અને હજુ પણ સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો છે, તો તે કિસ્સામાં એવી દલીલ કરી શકાતી નથી કે એકવાર સંદર્ભ આપવામાં આવ્યા પછી, ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણયને અધિકારક્ષેત્રના આધારે પ્રશ્ન કરી શકાતો નથી. જો સંબંધિત વૈધાનિક જોગવાઈઓના યોગ્ય અર્થઘટન પર, વિદ્વાન સિંગલ જજ એવા નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે કે ઉઠાવવામાં આવેલા વિવાદનો નિર્ણય ફક્ત ગુજરાત યુનિવર્સિટી સર્વિસ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા જ થઈ શકે છે, તો તે કિસ્સામાં, જો ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કોઈ નિર્ણય લેવામાં આવે છે જેને ચોક્કસપણે અધિકારક્ષેત્રના આધારે પડકારવામાં આવી શકે છે અને તે પડકાર ચોક્કસપણે કોર્ટ સાથે તોલવામાં આવશે અને આ બાબતની દ્રષ્ટિએ, અમને અરજીને મંજૂરી આપતી વખતે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા લેવામાં આવેલા દૃષ્ટિકોણમાં કોઈ નબળાઈ દેખાતી નથી.”

૨૦. એ ઉદ્દેખ કરવો જરૂરી છે કે શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૩૮માં નિર્ધારિત "સેવાની શરતો" ના દાયરામાં ન આવતી સેવાને સમાપ્ત કરવાની વિદ્વાન વકીલ શ્રી શશીકાંત પરમારની આગામી દલીલનો જવાબ એમ. પી. રાજ્ય વિરુદ્ધ શાર્દુલ સિંહ (૧૯૭૦) ૧ એસ. સી. સી. ૧૦૮માં નોંધાયેલા રાજ્યના માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાના નિરીક્ષણોનો ઉદ્દેખ કરીને આપી શકાય છે.

૨૧. એમપી રાજ્ય (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના અવલોકનો નીચે મુજબ છે:—

૮. આ પરંતુક હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાઓમાંની એક સત્તા એ છે કે સંઘ અથવા રાજ્યની નાગરિક સેવાઓમાં નિયુક્ત વ્યક્તિઓની સેવાની શરતોને નિયમન કરતા નિયમો બનાવવાનો છે. "સેવાની શરતો" અભિવ્યક્તિ એ વ્યાપક અર્થની અભિવ્યક્તિ છે. જેમ કે આ અદાલતે પ્રધત કુમાર બોઝ વિરુદ્ધ કલકત્તા હાઇકોર્ટના માનનીય મુખ્ય ન્યાયાધીશ [(૧૯૫૫) ૨ એસસીઆર ૧૩૩૧] માં નિર્દેશ કર્યો છે કે અધિકારીની બરતરફી એ એવી બાબત છે જે જાહેર સેવકોની "સેવાની શરતો" હેઠળ આવે છે. ઉત્તર પશ્ચિમ સરહદી પ્રાંતમાં પ્રિવી કાઉન્સિલની ન્યાયિક સમિતિ વિરુદ્ધ સૂરજ નારાયણ આનંદ [(૧૯૪૮) એલ આર ૭૫ આઈ એ ૩૪૩] એ અભિપ્રાય લીધો હતો કે બરતરફીનો અધિકાર એ ભારત સરકાર અધિનિયમ, ૧૯૩૫ની કલમ ૨૪૩ હેઠળ શબ્દોના અર્થમાં સેવાની શરત છે. બોર્ડ વતી બોલતા લોર્ડ થેન્કર્ટને તેમાં અવલોકન કર્યું:

“સંદર્ભ "સેવાની શરતો" અભિવ્યક્તિ માટે વિશેષ મહત્વ સૂચવે છે કે કેમ તે ધ્યાનમાં લેવા ઉપરાંત, તેમના આધિપત્ય આવા કોઈ વિશેષ મહત્વની ગેરહાજરીમાં, એવી જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખવામાં અસમર્થ છે કે જે

એવા સંજોગો સૂચવે છે કે જેના હેઠળ નોકરીદાતા સેવાની શરતો સિવાય સેવા સમાપ્ત કરવા માટે હકદાર છે, પછી ભલે તે જોગવાઈઓ કરાર આધારિત હોય કે વૈધાનિક; તેથી તેઓ અભિપ્રાય ધરાવે છે કે અભિવ્યક્તિનો કુદરતી અર્થ આવી જોગવાઈનો સમાવેશ કરશે.” પી બટાકોટૈયા વિરુદ્ધ ભારત સંઘ [(૧૯૫૮) એસસીઆર ૧૦૫૨] કેસમાં આ અદાલતે એ આધાર પર કાર્યવાહી કરી હતી કે રેલવે અધિકારીની સેવાની સમાપ્તિ માટે ભારત સરકાર અધિનિયમ, ૧૯૩૫ની કલમ ૨૪૧ (૨), ૨૪૭ અને ૨૬૩ (૩) દ્વારા સરકારને આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને નિયમ બનાવી શકાય છે.

૨૨. "સેવાની શરતો" અભિવ્યક્તિના સર્વસમાવેશક અર્થને તેના સેવાની સમાપ્તિના અવકાશમાં લેતા ઉપર આપેલા કારણો સ્પષ્ટ કરે છે કે આ બાબત શ્રમ અદાલત દ્વારા નક્કી કરી શકાતી નથી અને તેને સક્ષમ ટ્રિબ્યુનલમાં ટ્રાન્સફર કરવાની જરૂર છે. ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવા ટ્રિબ્યુનલ, ૨૦૦૬ના વટહુકમ અને અધિનિયમ નંબર ૨૦/૨૦૧૩ દ્વારા જાહેર થયા પછી શિક્ષણ અધિનિયમની કલમ ૩૮, ૩૯ અને ૪૦ નાબૂદ કરવામાં આવી હતી અને ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવા ટ્રિબ્યુનલ અધિનિયમ, ૨૦૦૬ (ટૂંકમાં 'અધિનિયમ/૨૦૦૬' તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે) શૈક્ષણિક ટ્રિબ્યુનલ સંબંધિત કાયદાઓને એકીકૃત કરવા અને તેમાં સુધારો કરવાના હેતુથી અમલમાં

આવ્યો હતો જેથી એકરૂપતા લાવી શકાય અને રાજ્યમાં શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના શિક્ષણ અને બિન-શિક્ષણ કર્મચારીઓના સભ્યોની સેવાની શરતો સંબંધિત વિવાદો નક્કી કરવાના હેતુસર ટ્રિબ્યુનલની રચના કરવામાં આવે.ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવા ટ્રિબ્યુનલ અધિનિયમ, ૨૦૦૬ની કલમ ૨ (કે) માધ્યમિક શાળા અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાને શિક્ષણ અધિનિયમમાં સોંપવામાં આવેલ અર્થ આપીને વ્યાખ્યાયિત કરે છે. કલમ (૧) 'ટ્રિબ્યુનલ' નો અર્થ આપે છે, જે "ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવા ટ્રિબ્યુનલ" ની રચના કરતા સત્તાવાર રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા કલમ ૩ હેઠળ સ્થાપિત ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવા ટ્રિબ્યુનલ તરીકે ઓળખાય છે.તેથી, હવે જ્યારે શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ માટે એકરૂપતા પ્રદાન કરવા માટે ટ્રિબ્યુનલની રચના કરવામાં આવી છે, ત્યારે આ અદાલત માને છે કે આ વિવાદ ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવા ટ્રિબ્યુનલ હેઠળ વિચારણા માટે આવશે, જે અધિનિયમ/૨૦૦૬ની કલમ ૨ (ડી) હેઠળ સમાવિષ્ટ શૈક્ષણિક સંસ્થાના બિન-શિક્ષણ કર્મચારીઓની પણ બરતરફી, દૂર કરવા અથવા સેવાઓને સમાપ્ત કરવાના વિવાદનો નિર્ણય લેવાનો અધિકારક્ષેત્ર મેળવે છે.

૨૩. તૈયાર સંદર્ભ માટે અધિનિયમ, ૨૦૦૬ની નીચેની કલમોનો સંદર્ભ લેવો જરૂરી રહેશે:—

“કલમ ૨ (સી) “શૈક્ષણિક સંસ્થા” એટલે યુનિવર્સિટી, કોલેજ, ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા, માધ્યમિક શાળા અને પ્રાથમિક શાળા;

કલમ ૨ (ડી) “કર્મચારી” નો અર્થ એ છે કે આવી સંસ્થાની સેવામાં શૈક્ષણિક સંસ્થાના શિક્ષણ અને બિન-શિક્ષણ સ્ટાફના કોઈપણ સભ્ય (ભલે તે પુષ્ટિ થયેલ હોય કે કામચલાઉ અથવા પ્રોબેશન પર હોય) અને કલમ ૧૦ માં ઉલ્લેખિત વિવાદના સંબંધમાં આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહીના હેતુ માટે, એવા કોઈપણ સભ્યનો સમાવેશ થાય છે જેને બરતરફ કરવામાં આવ્યો હોય અથવા દૂર કરવામાં આવ્યો હોય અથવા જેની સેવાઓ અન્યથા સમાપ્ત કરવામાં આવી હોય;

કલમ ૨ (કે) “માધ્યમિક શાળા” અને “ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા” નો અર્થ ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ ગુજરાતમાં ૧૯૭૩ના સમાન હશે. અધિનિયમ, ૧૯૭૨; અધિનિયમ, ૧૯૭૨;

કલમ ૨ (૧) “ટ્રિબ્યુનલ” એટલે કલમ ૩ હેઠળ સ્થાપિત ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવા ટ્રિબ્યુનલ;

૩. ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવા ટ્રિબ્યુનલની રચના

(૧) રાજ્ય સરકાર દ્વારા સત્તાવાર રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા "ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવાઓ ટ્રિબ્યુનલ" તરીકે ઓળખાતી ટ્રિબ્યુનલની સ્થાપના કરવામાં આવશે.

(૨) ટ્રિબ્યુનલમાં રાષ્ટ્રપતિ અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિમણૂક કરવામાં આવે તેટલા ન્યાયિક અને વહીવટી સભ્યોનો સમાવેશ થશે.

૨૨. હાલની ટ્રિબ્યુનલની નાબૂદી.

(૧) નિયત દિવસે, સંબંધિત કાયદા હેઠળ સ્થાપિત અથવા રચાયેલી તમામ હાલની ટ્રિબ્યુનલો નાબૂદ કરવામાં આવશે.

(૨) સંબંધિત અધિનિયમ હેઠળ ટ્રિબ્યુનલ તરીકે નિમણૂક પામેલી તમામ વ્યક્તિઓ નિયત દિવસે આ રીતે હોદ્દો સંભાળવાનું બંધ કરશે અને તેમનો હોદ્દો ખાલી કર્યો હોવાનું માનવામાં આવશે.

૨૩. બાકી રહેલા કેસોની ટ્રાન્સફર.

નિયત તારીખની તરત પહેલાં હાલની ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પડતર તમામ અરજીઓ, અપીલ અને અન્ય કાર્યવાહીઓ નિયત દિવસે ટ્રિબ્યુનલને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે અને આવી તમામ અરજીઓ, અપીલ અને

કાર્યવાહી ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ચાલુ રાખવામાં આવશે અને તેનો નિકાલ કરવામાં આવશે જાણે કે તે આ અધિનિયમ હેઠળ તેની સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવી હોય.

૨૪. વિવાદ ઉઠાવવામાં વિલંબનો મુદ્દો આ અદાલત દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યો નથી કારણ કે તે હકીકતો અને કાયદાનો મિશ્ર પ્રશ્ન છે જેને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા સફળતાપૂર્વક ઉકેલી શકાય છે. જો કે, તે સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે શ્રમ અદાલત તેમજ આ અદાલત સમક્ષની કાર્યવાહીને કારણે જે સમય વીતી ગયો છે તે મર્યાદાનો મુદ્દો નક્કી કરતી વખતે અવરોધ નહીં આવે, જો આ રીતે ઉઠાવવામાં આવે તો, કારણ કે શ્રમ અદાલત સમક્ષની કાર્યવાહી ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવા ટ્રિબ્યુનલ, ૨૦૦૬ની કલમ ૨૩ મુજબ ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી હતી.

૨૫. પરિણામે, હાલની અરજી સફળ થાય છે અને તેને મંજૂરી આપવામાં આવે છે, જેમાં શ્રમ અદાલત, નડિયાદને સંદર્ભ (એલસીએન) અરજી નંબર ૪૬/૨૦૧૦ ને ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સેવા ટ્રિબ્યુનલમાં કુલસચિવ, રાજ્ય શિક્ષણ ભવન, રાયખડ, અમદાવાદ દ્વારા સ્થાનાંતરિત કરવાના નિર્દેશ આપવામાં આવ્યા છે.

૨૬. તાત્કાલિક અસરથી આ આદેશ વિશે શ્રમ અદાલતને જાણ કરવાની રજિસ્ટ્રી.

સહી/–

(ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી ગીતા ગોપી)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*